

Det heliga evangeliet

Tidigare böcker av Christer Svensson
Kyrkofäder, mystiker och evangelium (2013)
Nödens halleluja! (2020)

Miljömärkt trycksak
3041 0196

Bibelcitaten är hämtade från Bibeln 2000 om inte annat anges.

© 2022 Christer Svensson
Omslag och grafisk form: Patrik Zettergren
Tryck: DanagårdLitho, Ödeshög, 2022
ISBN 978-91-986212-2-8

Yada Förlag
Hammarkroken 3
424 36 Angered
www.yada.nu

Innehåll

Förord	6
Ingång	9
Vår ökenfärd	15
Det oerhörda och det outhärdliga	25
Treenighetens nöd	31
Totalsvart? Nej!	39
Gud blir människa	53
Korset – ett preludium	65
Gud är helig	75
Det saliga bytet	85
Den trotsiga segersången	97
Finalen	109
När gryningen är på väg börjar fåglarna sjunga	121
Noter	126

Förord

Tre texter ramlar oväntat över mig i månadsskiftet maj-juni 2022. Tillsammans förklarar dessa texter väl bakgrunden till denna bok.

Det börjar med en artikel i tidningen Sändaren. En rapport från ett seminarium på Stockholms Enskilda Högskola där några av studenternas uppsatser lyfts fram. Mattias J Fröding har fokuserat på varför vi idag så lätt hamnar i perifera frågor: varför vi snarare pratar kyrkkaffe och byggnadsvård än varför Gud måste dö eller vad som händer efter döden.¹

Det heliga evangeliet är skriven utifrån Frödings krassa slutsats. Jag tvekar inför att skicka mitt manus till förlag, många av oss tvekar inför de stora frågorna – även när det gäller evangeliet. Andra vet ju bättre. Det är så anspråksfullt att tro sig förstå och samtala om det riktigt stora. Men också vi – vanliga, enkla människor – måste våga oss på att gå i närkamp med Bibelns ord om Jesus Kristus. Det är i denna brottningskamp med Ordet det viktiga i våra liv kan födas.

Dagen efter tittar jag under en paus i arbetet på måfå i min bokhylla; professorn och författaren Owe Wikströms bok *Det bländande mörkret* väcker min nyfikenhet. Det är nästan trettio år sedan jag läste den boken. Direkt drabbas jag, Wikström skriver:

Vart tog glöden vägen?

Många berättar om hur splittringen, den galopperande sekulariseringen och konsumismen lett till att de upp-

lever ett slags förytligad, trivialisering, ”trevlig-fiering” och marknadsanpassning av det kristna budskapet. Röster som talar om vägar till en fördjupad och mer innerlig gudsförtröstan har svårt att höras i det allmänna bruset. De söker en stram och klar andlighet, en som inte ”använder Gud” för att få tröst eller för att finna en mening, utan som bävar inför mötet med det Heliga. De menar att talet om personen Jesus Kristus har förtunnats och banaliserats.²

Även om Wikströms ord har några år på nacken, beskriver de också dagens situation; hans ord målar så väl utgångspunkten för denna bok. Vi har förlorat orden – som glöder; Jesus Kristus har banaliserats, förytligats. Egentligen sökes inte en trevlig, marknadsanpassad kristendom. Nej, vi människor vill djupast sett få bäva inför mötet med det heliga.

Några dagar senare är jag på väg in till Göteborgs centrum för att byta en bok jag har fått i present. Christoffer Abrahamssons nya bok *Med Gud i verkligheten* är den jag vill läsa. Boken är kort och välskriven; hinner nästan med halva boken på spårvagnen hem, snart har jag läst hela.³

Åter ser jag en nära anknytning. Abrahamsson söker med sin bok nå förbi fromma klyschor och fasader till det vardagsnära liv där Gud vill möta oss. Även vår tro, även våra ord måste bottna i det liv vi lever, i de känslor och den verklighet vi möter.

Om jag får travestera Abrahamsson skulle titeln till de ord som nu följer ha kunnat vara *Med Jesus Kristus i verkligheten*.

Framför allt tidiga morgontimmar, när allt fortfarande är stilla, har jag läst, sökt orden och skrivit. Jag har envist försökt förstå vad evangeliet egentligen handlar om. Jag har långt ifrån greppat allt, inte skrivit ett facit. Men ofta under dessa morgontimmar har den djupa glädjen infunnit sig.

Det som har lyst fram är att evangeliet är en berättelse med en tydlig början och ett tydligt slut. En berättelse med en tydlig huvudperson. En berättelse som inte har med fiktion eller en fantasivärld att göra utan med verkligheten in i minsta atom.

I en tid som tycks bli allt oroligare, allt mörkare, är förhoppningen att sätta dig som läsare på spåren att ännu ivrigare söka förstå och förundras över det vi bekänner: att Jesus är Kristus.

Hammarkullen, Angered i oktober 2022

Christer Svensson

Ingång

1.

Orden kommer inte. Jag ger mig ut i vår Herres skapelse.

Stigen utmed Lärjeån brukar inte bara bjuda på ett rikt natursceneri utan också lugn, avskildhet; är ofta ensam där. I dag blir det annorlunda. Helt plötsligt kommer barn springande mot mig. Först tänker jag att det är en klass, snart förstår jag att det är en hel skola för yngre barn från Angered som är ute och löptränar i försommarvärmen.

Medan det ena vackra, glada barnansiktet efter det andra på den smala vandringsleden tittar rakt in i mina ögon drabbas jag.

Kommer dessa barn någon gång att få möta det viktigaste?

Jag tänker inte på någon slags ytlig bekantskap. De snabba ordens kristendom. Nej, väntar för dessa barn någon gång i deras liv den nåd som jag fick vara med om? Att få möta en andlig mor eller far som läser Bibeln och berättar om Jesus med en sådan glädje, med en sådan uthållighet, med ett sådant lyssnande till alla frågor, att orden till slut börjar sjunga i deras hjärtan.

Anar att det är den helige Ande som provocerar. Det är inte första gången.

2.

Jag har blivit kysst av något oerhört.

Denna gåva ropar om att bli delad. Denna kärlek vill flöda över. Jag är välsignad för att välsigna.

Jag tror att helgelsen är viktig. Jag tror att det händer något när andra människor ser att vi lever i kärlek till varandra. Än mer när vi älskar den fattige, den utsatte. Och jag tror att när tecken och under sker i Jesu namn öppnar det upp människors hjärtan på ett sätt vi ännu inte sett i Sverige.

Men det riktigt stora, det är evangelium.

3.

Jesus Kristus är inte ett förnamn och ett efternamn. Det är en bekännelse. Ett credo att luta sig emot i förtvivlans stund. En större verklighet än den vi ser att bejaka, i djup glädje fira när vi kommer tillsammans.

Helig Gud längtar oss hem, en fadersfamn väntar. Ja, tillvarons stora bröllop väntar. Allt – tack vare en kärlek så överväldigande att den inte går att greppa. Allt – tack vare Jesus Kristus.

4.

Det har talats om att de stora berättelserna är döda. Tillsammans med många andra tvivlar jag på att det stämmer. Vi människor behöver alltid berättelser att tolka våra liv igenom,

stora berättelser, omvälvande berättelser. De är vår livsluft. Se bara hur kraften i föreställningar om pengar, om sexualitet, om karriär kan få människor att vända upp och ned på både sina egna och andras liv. Stanna upp inför hur stark drömmen om den lyckliga familjen fortfarande är; om än i våra dagar övertrumfad av berättelsen om den självständige individen, rätten att få skapa sitt eget liv.

Även upplysningens, modernitetens ord, om det gemensamma framsteget mot en bättre framtid är ännu kraftfull i många människors och samhällets liv, trots klimatkris och postmoderna filosofer.

Vad jag förstår finns det bara en enda stor berättelse som de senaste 50-60 åren på allvar har slagits i spillror i Sverige. Berättelsen om Jesus Kristus.

5.

Jag växte upp i det som i historiens ljus troligtvis kommer att räknas som folkväckelsens sista skälvanande år. Det är lätt att i efterhand romantisera denna rörelse. Den svenska folkväckelsen var, lika lite som de senaste decenniernas omhuldade ökenfäder och kyrkofäder, en ren avbild av det oerhörda. Men jag drabbades i min uppväxt av något som jag inte har kunnat släppa.

I dess grånade kvinnor och män mötte jag ett livets allvar som balanserades upp av den stilla glädjen i deras ögon.

I dess missionshus fick jag som tonåring vara med och läsa Bibeln och samtala över dess ord. Ibland gick tiden långsamt,

det gjorde inte så mycket. Vi vilade i Guds ord, visste att det på något sätt skulle bära frukt.

I dess bönemöten, i dess missionsiver fann jag en kärlek till de drabbade som fortfarande ekar i mig.

I dess stora berättelse om Jesus Kristus, som vecka efter vecka sakta växte fram i mig, formades en bild av vad detta liv handlar om. Jag har periodvis tvivlat på denna berättelse. Men när jag bejakar den – då är det som om jag är hemma. Jag har sett att ur dessa till synes enkla ord, som folkväckelsens människor var så ivriga att dela, bleknar allt annat i betydelse.

En minnesbild. Något år före millennieskiftet, jag är ny So-lärare på en högstadieskola i Hallsberg. Ännu djupstuderar man i den svenska skolan, inte bara 1800-talets folkrörelser utan också den svenska folkväckelsen och dess samfund. Den vackert tecknade bilden i läroboken har etsat sig fast. Som jag minns den nu många år efteråt: en man ligger på knä vid missionshusets träbänk, nära honom någon som vill stödja. Via läromedelstexten får jag och eleverna lära oss att frågan till den knäböjande mannen är: ”Hur har du det med vår Herre?” Det var så man gjorde under folkväckelsens dagar. Det riktigt stora var att föra samman sina kära medmänniskor med levande Gud.

Något viktigare fanns inte, finns inte.

6.

En sensommarsöndag på 1980-talet skiner solen igenom fönstren i Ebeneserkyrkan på Söder i Stockholm. Kyrkan är i

det närmaste fullsatt. Sent kommer en man, en som jag först antar av alkohol bruten – hela hans varelse pekar i den riktningen. Mannen knör sig in bland oss som sitter längst bak. När vi sjunger *O hur saligt att få vandra* ser jag hur tårar stilla rinner nerför mannens kinder. Min första tanke är att mannen sörjer att han inte är på väg hem, att han inte klarar av det kristna livet. Snart förstår jag att det är precis tvärtom, det är glädjetårar. När det blir fri bön ber mannen innerligt för hela församlingen; han är så tacksam över att ha fått möta sin frälsare – Jesus Kristus.

Ja, solen lyser in. Och det är så vackert, så vackert.

7.

Väckelsens folk kom att kallas för läsare. I sin andliga fattigdom blev Ordet stort för dem. Med en sällsynt iver läste de Bibeln både enskilt och tillsammans – dag efter dag. I detta kom vår Herre dem nära. Läsarna drabbades av Guds nöd för världen, för alla människor. Fram växte missionshus, bönhus, kolportörer, missionärer, skolor även för de fattigaste, hemlandssånger, nykterhet, hem för ensamstående mödrar, politiskt engagemang för ett bättre samhälle; fram växte den stora berättelsen. Ja, den största av alla berättelser - evangelium.

1800-talets folkväckelse är historia. Och frågan är om inte vi som väckelsens barn och barnbarn efter denna sorti är riktigt fattiga. När hörde du och jag senaste en bruten alkoholist brista ut i lovsång, i tacksägelse i vår kyrka?

När Jeremia predikar omvändelsens nödvändighet för Guds folk, men också det stora löftet att Israel en dag ska få vända

åter från sin fångenskap, får han orden som också skulle kunna gälla oss: ”Res vägmärken, rösa leden! Minns var du gick, vilken väg du följde.”⁴

Det heliga evangeliet vill gå tillbaka till de vägmärken, det som fick väckelsens eld att börja brinna i vårt land på 1800-talet: orden om Jesus Kristus.

Så många väntar idag på dessa ord, denna berättelse.

8.

Men kan man verkligen kalla evangeliet om Jesus Kristus för en berättelse? Risken är uppenbar. De heliga orden blir inte mer än en sägen, en uppbygglig myt.

C S Lewis, som ägnade sitt liv till att både förstå och skriva fram berättelsernas oemotståndliga kraft, lär ha sagt något som är viktigt: Bibeln är en berättelse, men det är en sann berättelse. Som Petrus betonar, evangeliet är inte ”nägra skickligt hopdiktade sagor”.⁵

När vi sätter vår tro till att orden om Jesus Kristus är mer än just bara ord, att det är en sann berättelse, då flyttas tyngdpunkten i vår tillvaro. Vi ser att vår Herre bryr sig om vårt krassa liv på ett förunderligt sätt. Vi går in i Bibelns berättelse om Jesus Kristus, och blir faktiskt en del av denna stora berättelse.

Därför är det så viktigt att vi ser evangeliets vändpunkter med klar blick. Men innan vi stannar upp inför orden om Jesus Kristus: något om varför evangeliet mer eller mindre har flagnat bland oss.

Vår ökenfärd

1.

Jag bråkar med en av den svenska folkväckelsens stora förgrundsgestalter - C O Rosenius. Jag tycker att han går för långt när han skriver ”gärna”. Vet han vad han egentligen talar om? Samtidigt, Rosenius har en poäng, en stor poäng:

O, Gud! Låt mig gärna bli fattig. Ja, en tiggare. Låt mig gärna bli sjuk, blind och döv. Låt mig bara inte bli förhärdad.⁶

Vad ligger bakom Rosenius ord? Vad är det som så engagerat kan frambringa orden: ”Låt mig bara inte bli förhärdad”?

2.

Israels folk är i öknen, den stora och fruktansvärda som skriften beskriver den.⁷ Bakom dem ligger alla tunga år som slavar i Egypten. Framför dem ligger det land som Herren har lovat. När Israels spejare kommer tillbaka talar de om ett underbart land. Det flyter av mjölk och honung, vilket vid denna tid räknas som föda för de rika och mäktiga. Det finns dock ett stort problem. Landet är bosatt av storvuxna människor. Israeliterna säger sig se ut som gräshoppor i jämförelse. Nu drabbas de av fruktan. Mänskligt sett är de chanslösa mot dessa jättar till människor. Mose vill då ingjuta mod i folket och lovar att Herren skulle strida för dem. Endast två av spejarna röstar för att de skall gå mot det utlovade landet.

Resten höjer klagorop tillsammans med Israels folk, de tror att Gud måste avsky dem. Det hade varit bättre om de fått stanna som slavar i Egypten. Gud blir bedrövad, undrar hur länge detta folk skall förakta honom.

Israels gudsbild är förvänd. Den stora befrielsen och undret vid Röda Havet har inte fått uppfylla deras hjärtan. I prövningens stund, i den heta ökensolen, tror de nu att Gud hatar dem. Ännu värre blir det när Mose ger sig upp på Sinais berg för att söka Gud. Vad Gud har gjort i dåtid, likaså vad Gud har lovat att göra i framtid, blir till ett stort intet. Endast det synliga nuet har israeliterna för ögonen. Deras guld och silver, deras liv smälter samman till den stora förnekelsen – guldkalven. Israeliterna knorrar bort Guds välsignelse och på samma gång sina liv.

3.

I Guds ord smälter dåtid och nutid samman.

Bibelns berättelse om israeliternas ökenvandring berör i hög grad våra liv, vår vardag. Öknen, den stora och fruktansvärda – vi har erfarenhet av den. Vi känner även igen oss i drömmarna om att få komma till det land Gud har lovat. Den plats där vår andliga fattigdom får bytas mot Guds rikedom. Vi vet dessutom så väl att i jämförelse med världens visa, med världens stora är vi svaga, enkla människor. Vi möter detta faktum dagligen. Mänskligt sett är vi chanslösa. Precis som Israels barn en gång.

Dag läggs till dag, månad till månad, år till år; hallelujarop tystnar, visioner falnar, ledare lämnar oss och världen frestar.

Det som händer med vår tro, våra steg under dessa fattiga dagar präglar våra liv, både som församling och som enskilda.

Det är i denna livsmiljö C O Rosenius ord om att inte låta våra hjärtan förhärdas blir så viktiga.

4.

Min bordsgranne på festen småler. Hon förstår mig inte. Vi har kommit in på svenskt kulturliv och jag har just sagt att den så starka svenska realismen i litteratur och film varit för realistisk.

Kan en realism vara för realistisk? Kan bilden vi har av verkligheten vara för krass?

Ja. Absolut.

Det är synen på verkligheten som får israeliterna att falla. Det är i öknen, i det förtärande nuet, ett av Mose övergivet folk bestämmer sig för det fruktansvärda. Förnekelsedansen kring guldkalven.

Frågan är om inte detta är en punkt där även vi som kristna i Sverige frestas; och detta sedan just 1960-talet på ett i det närmaste brutalt sätt.

Två samverkande perspektiv. Med det ständigt växande välståndet, rikedomens förförelse; med de allt ytligare medierna, först med TV och populärkultur och några årtionden senare skärmarnas djupa intrång i vår vardag: ja, då händer något bland oss, väckelsens barn och barnbarn. Förkunnelse och liv tycks bli ytlig, väckelsetonen tynar bort. Lejonet av Juda

en tam, spinnande huskatt, för att travestera biskop Nils Bolander. Den goda, fruktbärande kärvhet och det avgörande allvar som jag tyckte mig finna bland äldre kristna i min ungdoms dagar, endast en skugga.

På samma gång – det är inte bara välstånd och skärmarnas ytlighet som frestar, även Guds tystnad prövar oss.

Denna tystnad blir än svårare när vi beaktar detta: vilka är det som under svenskt 60-, 70- och 80-tal djuplodar i trons vatten? I den så kallade svenska realismen finns det flera mycket begåvade kulturpersonligheter som brottas med Gud. I sin brottnings med Gud ser de bara öken, frånvaro. En fruktansvärd frånvaro.

Denna Guds tystnad gestaltas i flera av Ingmar Bergmans mästerverk från 60- och 70-talet; kanske än svårare, än kraftfullare i Sven Delblancs böcker, i hans Samuelsvit och i *Livets ax*.

I fråga om gudsbild är det svårt att se en mer utmanande text till den bild av Gud som Bibeln ger än Delblancs bok *Livets ax*. Bilden av den sadistiske fadern, en manifestation av en gud som nästan tycks njuta av att plåga sin mänsklighet. Så nära gnosticisms gudsbild om den onde skaparguden. Delblancs återkommande perspektiv i denna bok: barndomshemmet pinade och skräckslagna själar – och som han skriver: Jesus går alltid förbi dem. Alltid.

Även att läsa *Maria ensam*, den sista delen i Delblancs Samuelsvit, är en betydande prövning. Berättelsen om Maria som vill vara troende men bara möter motgång på motgång. Där mönstret inte är prövning men till slut utväg, befrielse. Nej, hoppet tonar bort; mönstret att livet hela tiden blir värre och värre.

Maria ensam tar i ungdomsåren stryptag på min tro, på hela min livstillvaro. Jag kan ju känna igen mig, förstå Delblancs ord.

5.

Precis som så många andra i vår tid anar Delblanc en väg fram i mystiken, i det ordlösa. På samma gång uttrycker han hur svårt han har för en övertydlig protestantisk förkunnelse, för den danske skulptören Bertel Thorvaldsens öppna Jesusfamn. Det är för enkelt.⁸

Många av oss, väckelsens barn och barnbarn, vandrar idag samma väg som Delblanc; via öknen, via själens dunkla natt, via svåra tider och inte så sällan ytlig förkunnelse till landet bortom orden. Landet där det finns så många avtagsvägar.

Men nej, vi kan inte gå i dess spår.

6.

Jag minns det så väl: hur jag med stigande glädje läste om skillnaden mellan den svenska och ryska realismen. I den senare realismen finns det en värme, ett hopp. I livets pågående kamp mellan kaos och kosmos, i det stora spänningsfältet mellan det absurda, det groteska och det liv som samtidigt kan vara så smärtsamt vackert finns det en större verklighet att sätta sin lit till, än den Bergman och Delblanc så övertygande gestaltar. De stora ryska realisterna: Leo Tolstoj, än mer Fjodor Dostojevskij, anar detta, bekänner just en trotsig tro i flera av sina mästerverk. Låt oss slå följe med dessa ryska

realister; ja, livet är ofta brutalt, men låt oss söka finna källan till deras värme och hopp.

7.

Från Ryssland ljuder även en annan historia, som är på samma väg som den Dostojevskij och Tolstoj berättar. En sann historia. Därtill en historia som i hög grad har med oss som väckelsens barn att göra. Även den kan få gestalta det viktiga: att det finns något större än det ibland förtärande nuet.

Vi börjar i Sverige, 1700-talets första år. Låt säga att du är 19 år gammal, blir mönstrad, utpekad till ett hårt soldatliv. Iklädd karolinernas blåa uniform och Karl den XII:s stormaktsdrömmar tågar du mot det stora landet i öster. Du överlever slaget i Narva med en hårsman, har nu sett krigets fruktansvärda realitet i vitögat. Efter alltför många dagar i fält och till slut nederlaget vid Poltava väntar det riktigt bistra: krigsfånge. Du förs först till Moskva – vandrar i den stora förnedringsmarschen i den ryska huvudstaden dagen före julafton 1709, sedan den långa färden mot kylans öken – Sibirien.

Så mycket mer natt kan det inte bli. Men vad händer? Du förvånas själv. Pietister i Tyskland har drabbats av de svenska krigsfångarnas öde. De skickar förnödenheter men också uppbyggelselitteratur. På kvällarna efter dagens straffarbete börjar du och några vänner läsa, samtalen blir allt ivrigare, Bibeln allt viktigare. En eld har börjat glöda. Efter några månader upptäcker du att du är förändrad, verkligheten så mycket större, så mycket ljusare än förut. Något nytt har fötts i ditt liv.

Förvånad tar du 1721 emot glädjebeskedet. Ännu en mycket lång resa. En dag är du äntligen hemma i Sverige, kära återseende. Det som i Sibirien för dig vände natt till dag, förtvivlan till en stilla inre glädje, en bister vardag till en större, en sannare verklighet var ord – heliga ord. Nu vill du sprida dem. Du samlar dina vänner, deras vänner. Smågrupper, konventiklar bildas. Evangeliet glöder, gör underverk. Gång på gång får du vara med om det förunderliga: i en vardag som fortfarande är ganska bister – ser du hoppet, ser du värmen komma i människors ögon – en efter en. Tron på att berättelsen om Jesus Kristus verkligen är sann förvandlar dem. Snart väntar hårt motstånd från både kyrkans och statens män. Men elden kan inte släckas.

8.

Som väckelsens barn kan vi känna igen oss i talet om öken, andlig öken.

Det förunderliga är att i både Bibeln och kyrkohistorien är ökentider också födelsetider. Den andliga fattigdomen kan föra oss människor till den sanna källan, till det som är vår kallelse.

9.

Till Fadi, som har sina rötter i Mellanöstern och den ortodoxa kyrkan. Han som är rädd varje natt han sent går och lägger sig. Visst är han stolt över sin machoglans, den status ledarskapet i det kriminella gänget ger honom. Men

Fadi har varit med om alltför mycket. Han vet så väl att han spelar hasard med döden. Under kudden lägger han varje natt Bibeln; ber Fader vår, precis som hans mor har lärt honom.

Till Lisa som efter livets alla bergstoppar och dalar ler. Hårstråna blir gråare för varje dag på både henne och hennes älskade Allan. De sista ljuva åren. Allt oftare tänker hon: är det verkligen möjligt att allt bara tar slut en dag, att ljuset bara slocknar? Det måste finnas något mer.

Till Robert, mammas stora älskling, mammas förtvivlan, som redan har inrett sin överlevnadsbunker med bara ett fönster, ett konstgjort fönster. Som känner sig helt borttappad, förlo-rad så fort han lämnar detta rum.

Till Maria som bara låter dagarna gå.

Till Abdullah, som ofta mötte Fadi på Hammarkullens torg, men sedan tog det stora beslutet. Trött på Sverige, trött på den svenska ytligheten – den gav i längden inget, tvärtom. Längtande efter den djupa gemenskapen, efter heligheten, fann han sig en dag vandra under den heta solen i Syrien, klädd i svarta kläder. Nu gömmer han sig i en lägenhet på sjunde våningen i ett av Hammarkullens alla betongmonster; rädd att någon som var med ska berätta vad han gjorde; förtvivlad över alla fruktansvärda ögonblick som åter och åter kommer upp i nattens stilla mörker.

Till Olivia, som också är förtvivlad. Trots sin ringa ålder av 14 år är hennes kunskaper i klimatkrisen på universitetsnivå. Hon har läst – allt. Nu trasar all denna kunskap sönder hennes tillit. Svarta naglar, svarta ögonbryn, svart hår.

Till alla de som medan jag skriver detta vändas över Ukraina-krigets fasor och vad som väntar i kommande dagar.

Till alla dessa älskade medmänniskor.

Vi har något att berätta.

10.

Att inte bli förhärdat, vad handlar det egentligen om?

Kanske att i en andlig öken eller i en grå vardag inte sluta söka Jesu Kristi ansikte. Stilla be om nåden att gång på gång få bli uppfylld av det som är det verkligt stora.

Vad bestod kärnan i israeliternas förhärkelse i? Om inte i att de i ett förtärande nu tappade blicken på Gud som frälsare. Eller för att tala profeternas språk, Nya testamentets språk – de förlorade blicken på att Jesus är Kristus.

Paulus skriver:

Jag vill att ni skall veta hur jag kämpar för er och för dem i Laodikeia och för alla som inte har träffat mig personligen, för att de skall styrkas i sina hjärtan, förenas i kärlek och nå fram till hela den djupa och rika insikt som är kunskapen om Guds hemlighet, Kristus; i honom finns vishetens och kunskapens alla skatter gömda.⁹

Låt oss nu följa Paulus i spåren – fördjupa oss i denna Guds hemlighet.

Eller för att knyta an till denna boks tema: om Bibeln är en berättelse, en sammanhållen berättelse, vilka är de avgörande vändpunkterna i denna berättelse?